

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ

(<http://www.amna.gr>)

≡ ΑΠΕ-ΜΠΕ WEBSITES

ΙΔΕΕΣ & ΑΠΟΦΥΕΙΣ

(print.php?id=159758) Like 314 Send Share Tweet

Ένα πανέμορφο οικολογικό πάρκο για όλη την Αθήνα χρειάζεται την βοήθεια όλων μας

Δευτέρα, 05 Ιουνίου, 2017

Τελευταία ενημέρωση: 11:17

του Νίκου Μπελαβίλα(*)

Παραδίδουμε στο τέλος της εβδομάδας μία ιδιαίτερα σημαντική εργασία. Την καταγραφή και αποτίμηση του Πάρκου "Αντώνης Τρίτσης" η οποία περιλαμβάνει και τις προτάσεις για τη λειτουργία του, την προστασία και ανάδειξη του τα επόμενα χρόνια. Είναι μία μεγάλη πολεοδομική και περιβαλλοντική μελέτη, στα επιστημονικά πρότυπα των ανάλογων μελετών για τα μητροπολιτικά πάρκα. Ακολουθεί επίσης τις προδιαγραφές που θέτει η νομοθεσία και έτσι αποτελεί τη βάση για τα θεσμικά μέτρα που θα απαιτηθούν στη συνέχεια. Η μελέτη ολοκληρώνεται με το υπάρχον και το προτεινόμενο Σχέδιο Γενικής Διάταξης του συνόλου του χώρου. Το έργο αυτό υπογράφεται από τέσσερα πανεπιστημιακά εργαστήρια, της Αρχιτεκτονικής ΕΜΠ που δούλεψε το σκέλος της πολεοδομίας, των κτιρίων και των υπαίθριων διαμορφώσεων, των Μεταλλειολόγων ΕΜΠ που είχε την ευθύνη της καταγραφής και διαχείρισης των υδάτων, του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου της Πάτρας που ανέλαβε το σκέλος της χλωρίδας σε συνεργασία με την Ελληνική Γεωπονική Εταιρεία. Μαζί με τη δική μας ομάδα, οι καθηγητές Κωνσταντίνος Σερράος, Ανδρέας Καλλιώρας και Παναγιώτης Δημόπουλος στήριξαν αυτή την προσπάθεια. Συνέβαλε επίσης η Ορνιθολογική Εταιρεία για τα ζητήματα της ορνιθοπανίδας, οι "Φίλοι του Πάρκου" αλλά και δεκάδες εθελοντές ντόπιοι όπως και φοιτητές/φοιτήτριες του Πολυτεχνείου οι οποίοι μας έδωσαν τη δυνατότητα να καταγράψουμε με επιτυχία σημείο-σημείο τον αχανή χώρο των σχεδόν 1.000 στρεμμάτων, του πάρκου και της γειτονικής ζώνης επαφής. Η μελέτη επιβαρύνει το πάρκο με κόστος 6.000 (έξι χιλιάδων) ευρώ σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία θα δοθούν αποκλειστικά σε έξοδα αναλωσίμων και σε νέους μηχανικούς που ανέλαβαν το δύσκολο έργο του ψηφιακού σχεδιασμού. Το αναφέρω εδώ, ενώ δεν συνηθίζεται, καθώς τέτοιες μελέτες κοστίζουν συνήθως πολλές δεκάδες χιλιάδες ευρώ, κάποιες φορές και εκατοντάδες χιλιάδες. Το σύνολο των πανεπιστημιακών καθηγητών, ερευνητών και καταγραφών εργάστηκε εθελοντικά και αμμισθί. Είχε ξεκαθαριστεί εξ αρχής ότι αποτελούσε μία προσφορά του ΕΜΠ προς το Πάρκο και αυτό έγινε.

Τα συμπεράσματα που βγαίνουν από την έρευνα και την καταγραφή είναι πολύ σημαντικά.

Το Πάρκο έχει μία πολύ καλή διάταξη που επιτρέπει στην γύρω πόλη και στους κατοίκους να έχουν εύκολη πρόσβαση σε αυτό. Όμως περιττά φράγματα, περισσότερα 2 χιλιόμετρα άχρηστων συρματοπλεγμάτων στο εσωτερικό - δεν αναφέρω στην εξωτερική περίφραξη - αποκλείουν το ελεύθερο περπάτημα, διαλύουν την ενότητα του πάρκου. Πρώτο θέμα λοιπόν είναι ότι τα συρματοπλέγματα αυτά πρέπει να φύγουν.

Το πάρκο ευτυχώς χάρη στον αρχικό σχεδιασμό της δεκαετίας του '90 από την ομάδα του μεγάλου έλληνα πολεοδόμου Θύμιου

Παπαγιάννη, έχει πολλές χρήσεις συμβατές με τον χαρακτήρα του. Υπάρχουν λίγες που είναι ασύμβατες και έχουν προστεθεί εκ των υστέρων. Συμβατές είναι οι μικρές χρήσεις αναψυχής και τα καφέ, το θεατράκι, οι χρήσεις πολιτισμού, τα καθιστικά, ο μικρός ναός, οι εκπαιδευτικές χρήσεις, το δημοτικό φυτώριο και ο "Αγρός", τα συγκροτήματα διοίκησης, βεβαίως οι εκπαιδευτικές χρήσεις και οι χρήσεις κοινωνικής πρόνοιας που είναι εγκατεστημένες εντός του χώρου. Οι χρήσεις αθλητισμού, δηλαδή το μεγάλο και τα μικρότερα γήπεδα είναι επίσης σημαντικές κοινωνικές λειτουργίες τις οποίες θέλουμε μέσα στο Πάρκο. Υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν χωρίς να τις πειράξει κανείς, όπως ακριβώς υφίστανται από την ίδρυση του Πάρκου εδώ και είκοσι χρόνια. Ως δημόσια ιδιοκτησία με δημοτική χρήση. Οι δήμοι έχουν και αυτή τη στιγμή και θα έχουν και στο μέλλον το δικαίωμα να τις συντηρούν και να τις λειτουργούν με τρόπο συμβατό στον χαρακτήρα του Πάρκου. Ο λαϊκός αθλητισμός λοιπόν είναι καλοδεχούμενος.

Τι δεν είναι συμβατό; Θα αναφέρω επίσης τα πρωτεύοντα προβλήματα. Αυτά όπως και τα δευτερεύοντα καταγράφονται μέσα στη μελέτη. Σε λίγες μέρες θα αναρτηθεί δημόσια στο διαδίκτυο για να διαβαστεί από όλους ώστε να διατυπωθούν και άλλες απόψεις, να συμπληρωθεί με ιδέες. Δεν είναι συμβατό να κόβουμε δένδρα, να καταστρέφουμε ακόμη και το χορτάρι ή τη βλάστηση γύρω από τις δασικές συστάδες, να κόβουμε θάμνους να διώχνουμε τα πουλιά. Δεν είναι συμβατό να τσιμεντοστρώνουμε εδάφη, να κτίζουμε νέα κτίρια ακόμη και με "προσορινή" μορφή, οικίσκων, κοντέηνερς, αυθαίρετων κατασκευών.

Δεν είναι καθόλου καλό για το πάρκο η κυκλοφορία και η στάθμευση οχημάτων στο εσωτερικό του Πάρκου ακόμη και με αφορμή με τη διοργάνωση μεγάλων εκδηλώσεων. Υπάρχουν χώροι εκατοντάδων θέσεων για ΙΧ οχήματα σε απόσταση 5-10' με τα πόδια από όλα τα σημεία όπου μπορούν να οργανωθούν εκδηλώσεις. Δεν μιλώ για άτομα με ειδικές ανάγκες, ούτε για τις απαραίτητες τροφοδοσίες ή τα οχήματα ασφαλείας, τα ασθενοφόρα, τα πυροσβεστικά. Μιλώ για τα αυθαίρετα πάρκινγκ ακόμη και για αυτά που δημιουργήθηκαν παράνομα στη δασική έκταση δίπλα στο γήπεδο. Δυστυχώς εκκρεμεί δικαστική διαδικασία από το Δασαρχείο για αυτή τη χρήση.

Τέλος δεν είναι δυνατόν το Πάρκο να αποτελεί χώρο όπου θα στήνονται μάντρες με δημοτικά οχήματα, με μηχανήματα, με σκουριασμένο σκράπ και άχρηστα αντικείμενα με δικαιολογία ότι δεν βρίσκονται άλλου χώρου ή γιατί αυτή είναι η εύκολη λύση. Αν οι δήμοι το επιθυμούν είμαστε διαθέσιμοι να τους βοηθήσουμε σε εντοπισμό άλλων κατάλληλων θέσεων στην πόλη. Αυτή είναι η δουλειά μας και αυτό είναι το επιστημονικό πεδίο που υπηρετούμε, εν ολίγοις ξέρουμε να το κάνουμε καλά.

Το Πάρκο πρέπει να πάψει να είναι αποθήκη των δήμων ή των κρατικών υπηρεσιών. Να πάψει να είναι ο σκουπιδοτενεκές χρήσεων και προβληματικών καταστάσεων των όμορων δήμων και του κράτους. Δεν ξέρω πως θα το πετύχει αυτό η τοπική αυτοδιοίκηση, η τοπική κοινωνία και η διοίκηση του φορέα, αλλά εμείς αυτό προτείνουμε. Καθώς όσο και αν φαίνεται και ακούγεται πολύ άσχημα, λόγω αυτής της κατάστασης σχεδόν το ένα τρίτο του χώρου δεν έχει σήμερα χαρακτήρα πάρκου αλλά χαρακτήρα χωματερής, περιφράξουν, μάντρες φορτηγών και ότι άλλο. Καθώς οι επισκέπτες δεν μπορούν να περπατήσουν άνετα, να έχουν πρόσβαση παντού, να αντικρίζουν και να απολαμβάνουν ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον.

Στις 9 Ιουνίου θα παρουσιάσουμε τη δουλειά αυτή και τις προτάσεις δημόσια στη μεγάλη εκδήλωση στο Πάρκο. Ευχαρίστως θα το κάνουμε και στα δημοτικά συμβούλια ή σε αρμόδιους φορείς αλλά και σε δημοτικές κινήσεις και συλλογικότητες αν μας ζητηθεί. Τέλος, αυτή η μελέτη, αν εγκριθεί από το ΔΣ του Πάρκου θα σταλεί στα υπουργεία Εσωτερικών και Περιβάλλοντος προς θεσμοθέτηση.

Το Πάρκο έχει πλέον ισχυρή διοίκηση, διευθυντή, προϋπολογισμό.

Ο καθηγητής Γιάννης Πολύζος, επικεφαλής του ΔΣ δεν είναι τυχαίος. Είναι ο "πατέρας" του σχεδιασμού των μητροπολιτικών πάρκων στην Αθήνα όπως και αυτός που έχτισε και θωράκισε περιβαλλοντικά το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής. Θα τα καταφέρει, αρκεί να τον αφήσουμε απερίσπαστο να προχωρήσει τη διαχείριση των ουσιαστικών προβλημάτων.

Η διοίκηση συνεργάζεται στενά και καλά με την Περιφέρεια Αττικής, τον Δήμο Αγίων Αναργύρων, τον ΑΣΔΑ. Υπάρχουν προβλήματα με τον Δήμο Ιλίου, παρότι έχει θεσμοθετημένες θέσεις συμμετοχής στο ΔΣ. Είμαι βέβαιος ότι θα λυθούν οι εντάσεις.

Όποιος έχει εμπειρία αυτοδιοίκησης γνωρίζει ότι αυτοί οι καυγάδες αυτοδιοίκησης-κράτους στην Ελλάδα, αποτελούν συνηθισμένο τελετουργικό εικονικών συγκρούσεων τοπικών αρχόντων με άλλες αρχές. Κατά κανόνα σβήνουν στις μετεκλογικές περιόδους και φουντώνουν όσο πλησιάζουμε σε προεκλογικές. Θα περάσει αυτή η φάση και θα συνεργαστούμε μιά χαρά με τον Δήμο Ιλίου. Έχει ξαναγίνει και στο παρελθόν. Καυγάς στην αρχή, φιλία μετά!

Σήμερα δουλεύει για τον ίδιο σκοπό πολύς κόσμος εθελοντικά, πολλοί επιστήμονες επί τόπου. Σιγά-σιγά το Πάρκο ανακάμει τη ζωή που του είχε αφαιρεθεί. Η τοπική κοινωνία και η ευρύτερη Αθήνα το αντιλαμβάνεται. Αυτό που είναι σημαντικό, είναι να μείνει η διοίκηση ελεύθερη από τις εξωτερικές πιέσεις και τους συνήθεις τοπικούς "εμφύλιους" ώστε μαζί με την αυτοδιοίκηση να προχωρήσει καλά στο έργο της. Να αναζωογονηθεί το πράσινο, να είναι ασφαλή τα οικοσυστήματα, τα πουλιά και η βλάστηση, να σταματήσουν οι αυθαιρέσιες, ήδη έχουν μειωθεί στο ελάχιστο τα ενοχλητικά ζητήματα καταστροφών, κλοπών κ.α., να εξασφαλιστεί η μόνιμη βιώσιμη υδροδότηση των λιμνών, να αρχίσει η βιώσιμη και οικονομική σταθερή συντήρηση των εγκαταστάσεων. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πολλά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Το Πάρκο "Αντώνης Τρίτσης" είναι τεράστιο, είναι μητροπολιτικό πάρκο όλης της Αθήνας. Δεν είναι κανένα δημοτικό κηπάκι για να παίζουμε. Να κάνουμε λοιπόν για αυτό ότι του αναλογεί, σε σχέση με το μέγεθος και τη σημασία του. Με όλους τους Δήμους, την Περιφέρεια, τα ΑΕΙ και κυρίως με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, τις τοπικές συλλογικότητες, τους εθελοντές, με όσους και όσες έχουν δώσει μάχη ζωής για τον ίδιο σκοπό, που χάρη σε αυτούς βρισκόμαστε σε αυτή τη θέση, χάρη σε αυτούς υπάρχει το Πάρκο "Αντώνης Τρίτσης".

***Ο Νίκος Μπελαβίλας είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Πολεοδομίας και Διευθυντής του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.**

Λεπτομέρειες στη συνδρομητική σελίδα του ΑΠΕ-ΜΠΕ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ ΑΕ. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ΑΕ.
Απαγορεύεται η αναπαραγωγή από επισκέπτες της ιστοσελίδας.

Περισσότερες Ειδήσεις